

OSNOVNA ŠOLA PREŽIHOVEGA VORANCA JESENICE

VZGOJNI NAČRT

SAMOEVALVACIJSKO POROČILO

Pripravila:
v. d. ravnateljice: Jelka Kusterle, prof.

Kraj in datum:
Jesenice, 3. 3. 2025

UVOD

Vzgojni načrt in Pravila šolskega reda OŠ Prežihovega Voranca Jesenice sta v šolskem letu 2022/2023 doživela konkretno prevetritev. Skupina sedmih strokovnih delavk je zasledovala cilj, da dokumenta postaneta učinkovit priročnik namenjen učencem, staršem in zaposlenim na šoli. Zagotavljata avtonomno oblikovanje pravil, ki zagotavljajo varno in spodbudno okolje za vse udeležence, obenem pa spodbuja k enotnemu delovanju. Pri pripravi je sodeloval tudi predstavnik Sveta staršev, g. Aleš Bremec. Osnutek Vzgojnega načrta in Pravil šolskega reda sta bila predstavljena na uvodnih roditeljskih sestankih, prav tako na oddelčnih urah učencev. S strani pedagoškega zbora je bilo podano pozitivno mnenje 28. 9. 2023, uradno potrjena pa sta bila na prvem srečanju Sveta staršev in Sveta šole v mesecu oktobru, 17. 10. 2023.

V šolskem letu 2024/25 je bil na naši šoli opravljen redni inšpekcijski nadzor, kjer smo bili opozorjeni na napake, ki so zahtevale dopolnitve oziroma popravke zgoraj omenjenih dokumentov. Omenjena dokumenta sta bila po vsebinskih popravkih v mesecu decembru ponovno predstavljena staršem, učencem in zaposlenim, z namenom izražanja mnenj. Dokončno verzijo dokumentov z vključenimi vsebinskimi popravki se je znova predstavilo zboru strokovnih delavcev šole na pedagoškem sestanku 18. 2. 2025, pridobljeno je bilo pozitivno mnenje zbora strokovnih delavcev šole. O dokumentih se bo izrekel Svet staršev na seji dne 13. 3. 2025, gradivo je bilo posredovano članom Sveta šole 6. 3. 2025 z namenom, da Svet šole sprejme Vzgojni načrt na seji dne 13. 3. 2025

OCENA VZGOJNE PROBLEMATIKE OŠ PREŽIHOVEGA VORANCA JESENICE ZA ŠOL. LETO 2023/24

Ob zaznavi kršitev Pravil šolskega reda odreagiramo glede na težo kršitve. Ob kršitvah situacijo rešuje učitelj oz. razrednik, ki se pogovori z vpletenimi. Po presoji obvesti svetovalno službo in starše ter spremlja situacijo. Če opazi, da se neprimerno vedenje ponavlja ali stopnjuje, o tem obvesti svetovalno službo, ki opravi razgovore z vpletenimi. Svetovalna služba preda informacije razredniku, ki ustrezno ukrepa. Po potrebi se vključi vodstvo šole. Vodstvo šole vedno sodeluje (razgovori z učenci in starši), kadar se učencu izreče vzgojni opomin oziroma kadar je vloga vodstva dodana vrednost pri ukrepanju.

MEDVRSTNIŠKO NASILJE

Na šoli zaznavamo ter prepoznavamo naslednje vrste medvrstniškega nasilja:

1. Psihično in verbalno nasilje:

- Pri enkratnih dogodkih (neponavljajoče se, enkratne zmerljivke, temelječe na osnovi narodne, verske pripadnosti, pripombe na račun zunanjega izgleda žrtve itd.) praviloma zaznajo strokovni delavci šole in ustrezno ukrepajo. Obvestijo razredničarko, ki se pogovori z otroki, starše povzročitelja obvesti in jih glede na lastno presojo tudi povabi v šolo na razgovor.
- Pri ponavljajočih dejanjih (ponavljajoče se žaljive pripombe, usmerjene na spol, versko in narodnostno pripadnost, izgled žrtve, ravnanje žrtve itd.) opazamo, da so pogosto povezana s spletnim nasiljem, na katerega razredničarko ali šolsko svetovalno službo opozorijo žrtve same, pogosto tudi njihovi starši. Svetovalna delavka opravi ločene razgovore z žrtvijo in povzročiteljem ter o tem obvesti ravnateljico. V lanskem letu smo starše povzročitelja povabili v šolo na razgovor z ravnateljico, izrečen je bil vzgojni ukrep (po presoji strokovnih delavcev šole lahko pride tudi do preskoka enega ukrepa).

V dogovoru s svetovalno službo se v razredni skupnosti izvajajo preventivne delavnice, ki jih izvajajo pedagoginje in svetovalna služba. S temi delavnicami skušamo opremiti žrtev/žrtve z orodji, ki jim bodo pomagala obraniti se nasilnežev, jim pomagati k dvigu samopodobe in zavedanja lastne pomembnosti.

2. Fizično nasilje:

Tega v naši šoli ni veliko (več pa je groženj), starši so nas opozorili, da je do fizičnega nasilja prišlo izven šole, npr. na poti domov ali med vikendom. V takem primeru smo starše napotili na prijavo na policijo. Kot šola skušamo preprečevati tovrstno nasilje s temami na oddelčnih skupnostih, s preprečevanjem fizičnih napadov, še preden konflikt pripelje do fizičnega nasilja.

Poseben primer medvrstniškega nasilja pa je učenec, ki ima sicer zaradi čustvenih in vedenjskih težav tudi odločbo za dodatno strokovno pomoč in spremljevalca, je pa s svojimi nepredvidljivimi izpadi nevaren za ostale učence pa tudi za učitelje. V zvezi s tem učencem

smo povezani s Strokovnim centrom F. Milčinskega Smlednik. V stalnem stiku in pogovorih smo z njegovimi starši, delo v povezavi z njim je razširjeno timsko, v timu sodeluje tudi pedopsihiatrinja. Za učenca iščemo vsemogoče rešitve, med drugim je v lanskem šolskem letu dobil tudi ukrep šolanja od doma, in sicer za obdobje 3 tednov. Lani sta mu bila izrečena 2 vzgojna opomina.

3. Spletno nasilje:

Tega je vse več, zanj pa smo praviloma izvedeli od staršev žrtev, redkeje se je žrtev zaupala svetovalnima delavkama ali razredničarki. Starši žrtve in izvršitelja/-ev so bili povabljeni na razgovor k ravnateljici, prav tako se je ravnateljica pogovorila (ločeno) z žrtvijo in izvršitelji. Staršem žrtve smo svetovali, naj prijavijo spletno nasilje na policijo, izvršiteljem je bil izrečen vzgojni ukrep, ki ga je ravnateljica izročila staršem.

PREVENTIVNE IN PROAKTIVNE VZGOJNE DEJAVNOSTI

Šola je avtonomna pri načrtovanju in izvajanju proaktivnih in preventivnih vzgojnih dejavnosti, s katerimi želi oblikovati okolje, v katerem bodo učenci varni in bodo lahko zadovoljevali temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe ter razvijali samostojnost in odgovornost. Dejavnosti šola izvaja v okviru ur rednega pouka, v okviru ur oddelčne skupnosti, kot dneve dejavnosti ali kot projektno delo. V razpredelnici so prikazane dejavnosti, ki smo jih v zadnjih dveh letih nudili učencem, staršem in zaposlenim.

Šolsko leto 2023/24

dejavnost	izvajalec	termin	za učence	za starše	za kolektiv	za zunanje
Delavnice o čustvih	društvo Vzgon Jesenice	Po dogovoru	✓ 1. in 3. r.			
Spolna vzgoja - delavnice	Zdravstveno-vzgojni center Jesenice	15. in 16. 4. 2024	✓ 9. r.			
Odraščanje - delavnice	Zdravstveno-vzgojni center Jesenice	16. in 23. 1. 2024	✓ 6. r.			
Samopodoba, stres in tehnike	Zdravstveno-vzgojni center Jesenice	27. 3. in 8. 4. 2024	✓ 7. r.			

sproščanja delavnice	-					
Medosebni odnosi - delavnice	Zdravstveno-vzgojni center Jesenice	16. in 17. 1. 2024	✓ 8. r.			
Drugačnost nas združuje – vrednote za boljši svet - delavnice	Alenka Kos	12. 4. 2024	✓ 3. r.			
Radosti in pasti nove tehnologije - predavanje	Miha Kramli – Center za zdravljenje odvisnosti	17. 1. 2024		✓	✓	
Življenje z najstnikom - predavanje	Leonida in Albert Mrgole	15. 2. 2024		✓	✓	
Predstavitev Vzgojnega načrta, Pravil šolskega reda in Hišnega reda	Razredniki v okviru roditeljskega sestanka	september 2023		✓	✓	
Pravila, ki veljajo na šoli	Razredniki in svetovalna služba v okviru ur oddelčne skupnosti	september in oktober 2023	✓		✓	
projekt Zdrava šola	Razredniki in ostali strokovni delavci	celo šolsko leto	✓	✓	✓	
projekt Korak k Sončku (sprejemanje drugačnosti, drugačnost nas bogati, medvrstniški odnosi)	Socialna pedagoginja in pedagoginja	celo šolsko leto po dogovoru	✓ 1. in 2. r.		✓	✓ OŠ Poldeta Stražišarja Jesenice
projekt Sobivanje	učitelji	celo šolsko leto	✓ 3. in 4. r.			
Čustva in medosebni odnosi – delavnice	Svetovalna služba	februar do maj 2024	✓ 4. in 5. r.			
Odziv na aktualno problematiko – delavnice, razgovori, reševanje konfliktov, mediacija ...	Svetovalna služba	celo šolsko leto po potrebi	✓	✓	✓	

Šolsko leto 2024/25

dejavnost	izvajalec	termin	za učence	za starše	za kolektiv	za zunanje
projekt Sobivanje (Ti meni danes, jaz tebi jutri, Spodbujamo prijateljstvo, Živim zdravo)	učiteljice	celo šolsko leto	✓		✓	
projekt Zdrava šola (Pokloni čas, polepšaj dan, Za varno in vključujoče šolsko okolje)	učiteljice	celo šolsko leto	✓		✓	✓ DOS Jesenice
Medvrstniško nasilje	Policisti PP Jesenice	september 2024	✓ 6. r.			
Predstavitev Vzgojnega načrta, Pravil šolskega reda in Hišnega reda	Ravnateljica in razredniki v okviru roditeljskega sestanka	september 2024		✓	✓	
Evalvacija Vzgojnega načrta in ostalih aktov	Skupina strokovnih delavcev	september 2024	✓	✓	✓	✓ Občina Jesenice
Drugačnost nas združuje – vrednote za boljši svet - delavnice	Alenka Kos	oktober 2024	✓ 5. r.			
Dejavniki uspeha - predavanje	dr. Matej Tušak	12. 11. 2024		✓	✓	
Uspešna komunikacija z zahtevnimi učenci in starši	dr. Leonida Zalokar	8. 4. 2025			✓	
Dejavnosti za varno in spodbudno učno okolje	socialni pedagoginji	celo šolsko leto v obsegu 30 ur	✓ 6. r.		✓	
Preventivni program Skupaj v boljši jutri (socialne veščine in drugi varovalni dejavniki z namenom	Ministrstvo za zdravje	november 2024	✓ 1. r.			

zmanjšanja medvrstniškega nasilja za učence 1. triade)						
Samopodoba, stres in tehnike sproščanja - delavnice	Zdravstveno-vzgojni center Jesenice		✓ 7. r.			
Komunikacija in medosebni odnosi - delavnice	Zdravstveno-vzgojni center Jesenice		✓ 8. r.			
Spolna vzgoja - delavnice	Zdravstveno-vzgojni center Jesenice		✓ 9. r.			
Odziv na aktualno problematiko – delavnice, razgovori, reševanje konfliktov, mediacija ...	Svetovalna služba	celo šolsko leto po potrebi	✓	✓	✓	
Kaj storiti, če je moj otrok žrtev nasilja ali nasilnež?	COR- Neva Strel Pletikos	Januar 2025		✓	✓	
Ukrepanju ob medvrstniškem nasilju in nasilju nad zaposlenimi	Robert Tekavec – višji kriminalistični inšpektor				✓	

IZREKANJE VZGOJNIH UKREPOV

Po predlogu inšpektorice smo dopolnili tudi poglavje o vzgojnih ukrepih, ukrepe, ki niso vzgojni ukrepi, temveč preventivni ukrepi, smo zbrali v ločenem segmentu Pravil šolskega reda.

Po novem ločimo interne vzgojne ukrepe in vzgojne opomine. Interne ukrepe določa šola sama, vzgojni opomini so opredeljeni v Zakonu o osnovni šoli.

Ločimo ustne interne ukrepe, pisne interne ukrepe in alternativne ukrepe, tj. koristno delo v šoli. Razrednik ali drug strokovni delavec šole (o njih obvesti razrednika) lahko uporabi ustne interne vzgojne ukrepe:

- razgovor učenca z učiteljem, razrednikom, drugim strokovnim delavcem šole
- razgovor učenca z vodstvom šole
- učenec se delavcu šole opraviči

Med ukrepe sodi tudi:

- odvzem testa (pisnega preizkusa znanja)
- podaljšano dežurstvo za neopravljeno delo za teden dni

Razrednik se lahko odloči za –oziroma predlaga– naslednje pisne interne vzgojne ukrepe:

- opozorilo razrednika
- opozorilo oddelčnega učiteljskega zbora (za učence 2. in 3. triade) oz. opozorilo strokovnega aktiva (za učence 1. triade)
- opozorilo ravnatelja

Razrednik se lahko odloči za obliko koristnega dela v šoli (alternativni ukrep) in o tem obvesti starše. Primeri koristnega dela v šoli so:

- po pouku ureja šolsko okolico,
- nudi pomoč vrstniku pri učenju,
- pomaga delavcu šole,
- pomaga pri skrbi za urejenost šole,
- pomaga dežurnim pri malici,
- prebere knjigo na določeno temo (npr. vrstniško nasilje, težave v odraščanju, odvisnost ...) in napiše kratko vsebino ali svoje mnenje o temi,
- izdela seminarsko nalogo ali plakat na določeno temo (nasilje, odvisnost ...),
- napiše refleksijo o tem, kako njegovo neprimerno vedenje vpliva na druge učence in učitelje,
- opravi drugo koristno delo, ki ga določi učitelj.

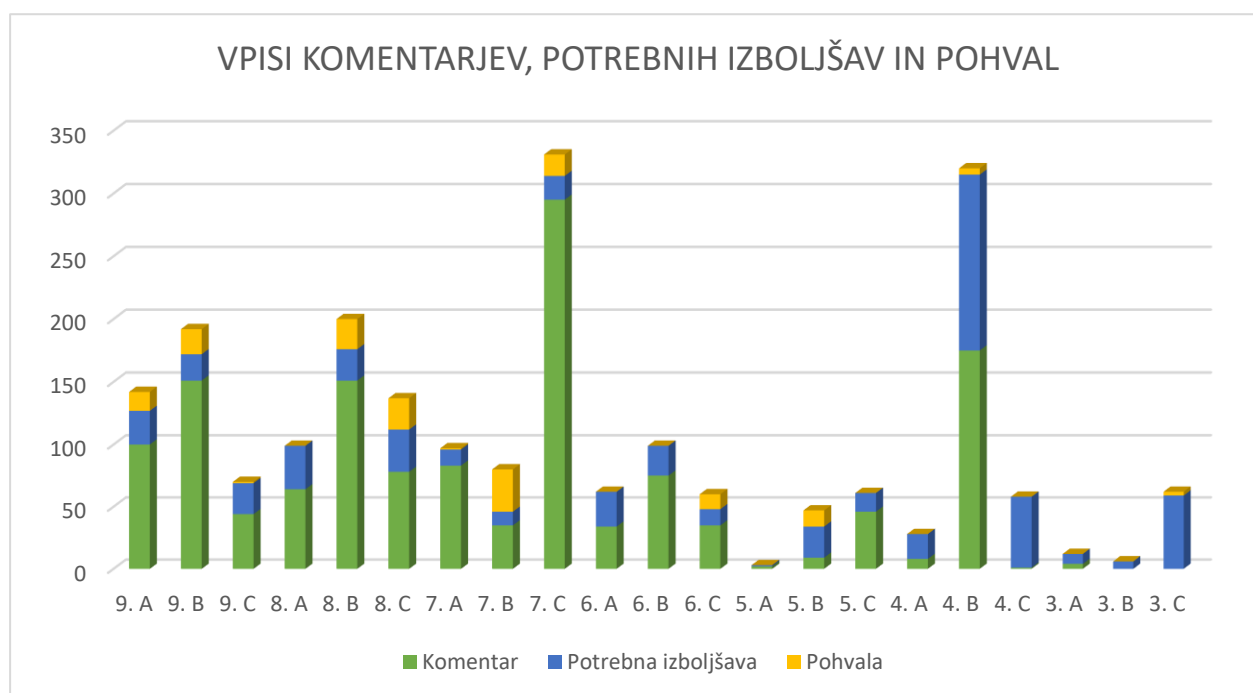
Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena. Učencu se lahko izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat. Za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, šola pripravi **individualizirani vzgojni načrt**. Šola lahko, v skladu s 54. členom Zakona o osnovni šoli, pri učencu po izrečenem tretjem vzgojnem opominu začne postopek prešolanja.

INTERNI VZGOJNI UKREPI

S prenovo Pravil šolskega reda smo uvedli tudi vpisovanje internih ukrepov v eAsistent. S tem smo želeli zasledovati cilj, da imamo na enem mestu za posameznega učenca zbrane vse ukrepe, prav tako da so vidni v delovodniku.

Do internega vzgojnega ukrepa pride na podlagi zapisov v eAsistent. Učitelji v aplikacijo vpisujejo komentarje, potrebne izboljšave in pohvale glede na dogajanje v posameznih oddelkih.

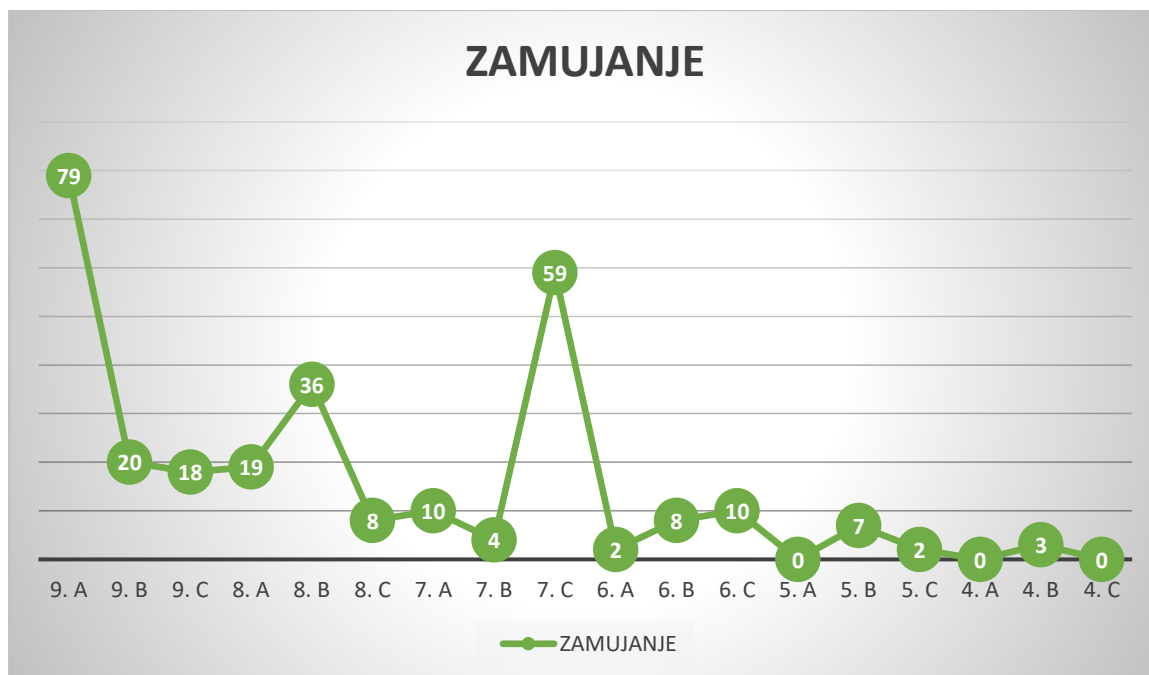
V zgornjem prikazu lahko vidimo število vpisov po posameznih oddelkih osnovne šole Prežihovega Voranca Jesenice. Zaenkrat še ni bilo vpisov v oddelkih 1. in 2. razreda, vendar mislim, da bi bilo smiselno, da se starše z vpisi opozori na dogajanje že takrat.

Še pomembnejši (posebej za boljšo obveščenost staršev) kot zgornji prikaz pa bodo naslednji grafikoni, v katerih so podrobnejši zapisi dogajanj, ki so vpisana v komentarjih in potrebnih izboljšavah. Gre za dogajanja:

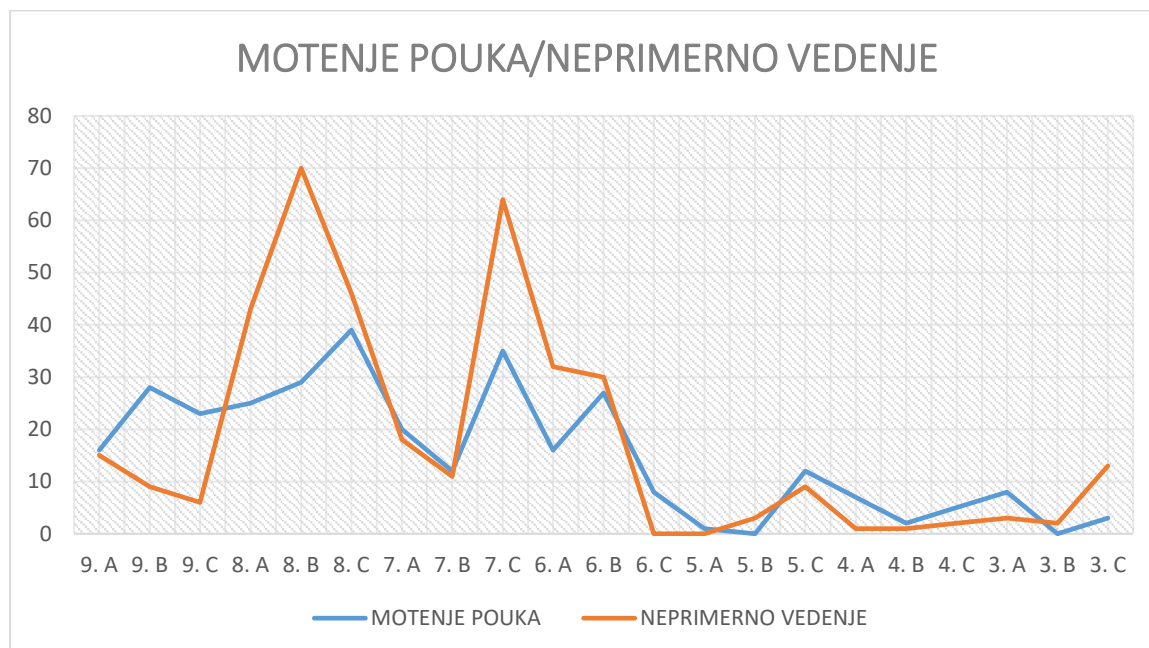
- zamujanje k pouku,
- motenje pouka,
- neprimerno vedenje (med šolsko uro pa tudi med odmori ter na dnevih dejavnosti),

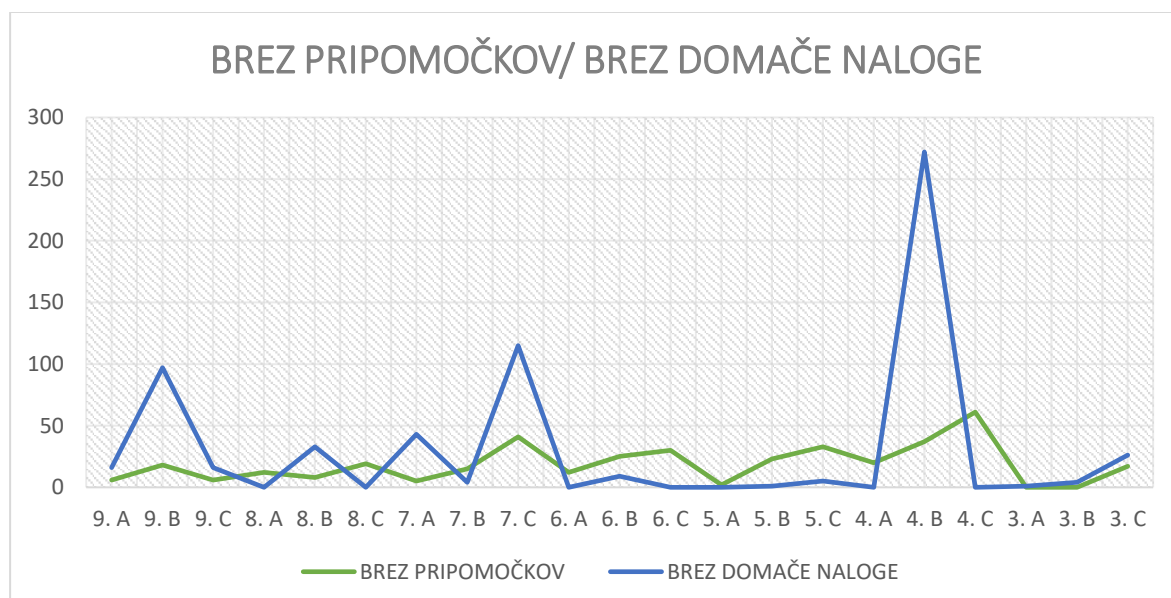
- prihajanje k pouku brez pripomočkov za pouk,
- nepisanje domačih nalog.

Ob grafikonu »zamujanje« je potrebno vedeti, da ne gre le za zamujanje pouka 1. šolsko uro, ampak je, posebej v tretjem triletju, pogosto zamujanje k uram sredi pouka, kar je zaskrbljujoče. Zamujanja prevladujejo v 9. A oddelku, le nekoliko manj jih je v 7. C, medtem ko so v 2. triletju redkejša, vendar je prav, da se starše dovolj zgodaj opozori.

V grafikonu je vzpostavljena razlika med motenjem pouka in neprimernim vedenjem, s tem, da sem za »motenje pouka« upoštevala učiteljev zapis »moti pouk«, čeprav sem ob komentarjih zaznala, da je meja med »motenjem pouka in »neprimernim vedenjem« med poukom marsikdaj zabrisana. V »neprimerno vedenje« so poleg neprimernih izpadov med poukom šteta tudi dogajanja izven pouka, torej med odmori, med malico, med zunajšolskimi dejavnostmi.

Če učenec nima s seboj pripomočkov za pouk, ne more slediti pouku, ne more reševati vaj za utrjevanje, posledično se dolgočasi in marsikatero »neprimerno vedenje« je posledica neprinašanja pripomočkov k pouku. Seveda pa se moramo zavedati, da v tem primeru pogosto nima domače naloge, čeprav učitelj tega še posebej ne napiše. To, da učenci ne delajo domačih nalog, je pri marsikom vzrok za slabše rezultate pri doseganju znanja, pri pisnih preizkusih znanja, pri NPZ pa tudi pri slabši podlagi za nadaljnje učenje. Če bi vsi učitelji redno vpisovali komentarje, ko je kateri od učencev brez domače naloge, bi bilo najbrž zapisov vsaj še enkrat toliko, kot jih je sedaj.

ZA ZAKLJUČEK:

Veliko delamo na tem, da bi se stanje tako na področju vzgoje kot na področju izobraževanja na šoli popravilo. Ne moremo reči, da naša šola na tem področju odstopa od slovenskega povprečja. Na šoli organiziramo predavanja in delavnice za otroke, starše in učitelje, in sicer na področju medvrstniškega nasilja, varne uporabe spletnih orodij, medsebojnih odnosov, načinov, kako se učiti, na medsebojni pomoči itd. Želimo si, da bi bila predavanja s strani staršev bolj obiskana, saj so organizirana zato, da bi tudi staršem pomagala pri vzgoji in varovanju njihovih otrok. Šola in starši morajo delovati skupaj, le tako otroci lahko v varnem okolju živijo, se učijo in se razvijajo.

V. d. ravnateljice:

Jelka Kusterle, prof.